

	Јавна здравствена установа Болница „Свети Врачеви“ Бијељина Српске Војске 53			УП-10-035
Одржавање хигијене у болничком блоку				
Страна 1 од 6	Издање:	Важи од:	Одобрио	Копија број
	4	2023-02-20	др Немања Јанковић помоћник директора	Е

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

1.1 Предмет упутства

Овим упутством се дефинише процес одржавања хигијене у болничком блоку ЈЗУ Болнице „Свети Врачеви“ Бијељина (у даљем тексту Болница Бијељина).

1.2 Подручје примјене

Ово упутство се примјењује у свим медицинским организационим јединицама Болнице Бијељина.

1.3 Надлежности за примјену

За примјену овог упутства надлежно је одговорно лице за хигијену, а морају га познавати и спроводити сви запослени који учествују у овом процесу.

1.4 Искључења

- Служба за микробиологију са паразитологијом,
- Болничка апотека,
- Служба за хематолошку и биохемијску лабораторију,
- Служба за патолошку анатомију са цитолошком дијагностиком
- Немедицинске просторије.

2. ВЕЗА СА ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

- УП-10-138: Обезбјеђење и праћење услова средине у процесу испитивања.
- УП-10-039: Одржавање хигијене у болничком вешерају и немедицинским просторијама.
- УП-10-042: Одржавање хигијене у болничкој апотеци.

3. ТЕРМИНИ И СКРАЋЕНИЦЕ

- **Стерилизација:** скуп поступака којим се у потпуности уништавају све врсте микроорганизама.
- **Резистентни сојеви:** врсте микроорганизама отпорних на различите врсте лијекова, дезинфекционих средстава и др.
- **Екскрети:** излучевине, крајњи производи настали радом жлијезда са унутрашњим лучењем.
- **Секрети:** продукти метаболизма настали радом жлијезда са спољним лучењем.
- **Дезинфекција:** скуп систематских и планских активности током којих се објекти, предмети и људи третирају одговарајућим хемијским средствима (дезинфицијенси), а у циљу заштите од микроорганизама и посљедица њихове непосредне биохемијске активности.
- **Дезинсекција:** скуп систематских и планских активности током којих се објекти физички штите или се третирају одговарајућим хемијским средствима, а у циљу заштите од инсеката и посљедица њихове непосредне активности.
- **Дератизација:** скуп систематских и планских активности током којих се објекти физички штите (мамци) и/или третирају одговарајућим хемијским средствима, а у циљу заштите од глодара (мишеви, пацови) и посљедица њихове непосредне активности.

Болница Бијељина	Страна 2 од 6	Издање:	Важи од:	УП-10-035
		4	2023-02-20	

опис поступка

4.1 Опште

Поступак одржавања хигијене у болничком блоку обухвата:

- Одржавање хигијене у болесничким собама;
- Одржавање хигијене у операционом блоку са централном стерилизацијом;
- Одржавање хигијене у Одсјеку за акушерство (порођајна сала);
- Одржавање хигијене у просторијама Службе за анестезијологију, реанимацију и интензивно лијечење;
- Одржавање хигијене ургентног блока;
- Одржавање хигијене у Служби за радиолошку дијагностику;
- Одржавање хигијене у инфектолошкој амбуланти;
- Одржавање хигијене у поликлиници (амбуланте);
- Одржавање хигијене у Одсјеку за ендоскопију;
- Одржавање хигијене у Одсјеку за онкологију (дневна болница).

Мјесечно требовање средстава за одржавање хигијене у болничком блоку, из магацина могу вршити главне сестре / одговорне сестре одјељења а по потреби и одговорно лице за хигијену, а једном недељно главне сестре организационих јединица, из болничке апотеке требају дезинфекциона средства на обрасцу ОБ-10-008: *Требовнице* према унапријед утврђеном распореду. Требована средства се складиште на одјељењу у просторији предвиђеној за ту намену (чисто и нечисто). У болничком блоку контролу средстава за хигијену из магацина врше главне сестре./одговорне сестре одјељења. Основни поступци одржавања хигијене болничког блока су механичко чишћење и дезинфекција. У оквиру дезинфекције врши се физички и хемијски поступак. Физички поступци подразумјевају дејство топле воде, крпе и детерџента. Хемијски поступци дезинфекције спроводе се хемијским дезинфекционим средствима.

Поступак уништавања инсеката и глодара у болничком блоку врше спољне санитарне службе, на позив руководиоца Техничке службе, два пута годишње, а по потреби и чешће, а како је дефинисано у УП-10-046: *Упутство за поступање са штеточинама*. Поступци чишћења простора детаљније се дефинишу ОБ-10-272: *План одржавања хигијене* за сваки простор појединачно који саставља одговорно лице за хигијену у сарадњи са одговорним лицима организационих јединица на које се односи План одржавања хигијене. План одржавања хигијене прегледа Тим за управљање интрахоспиталним инфекцијама. Главне и одговорне сестре организационих јединица такође свакодневно контролишу хигијену у својим организационим јединицама. На погодном мјесту (просторија за чисто) морају се поставити листе ОБ-10-201: *Евиденција одржавања хигијене* у које се спремачице потписују након обављеног процеса чишћења, а главне и одговорне сестре свакодневно након провјере квалитета урађеног посла потписују горе наведени образац (спремачица је дужна после обављеног чишћења обавијестити главну или одговорну сестру ради контроле рада). Одговорно лице за хигијену контролише рад спремачица и прегледа ОБ-10-201: *Евиденција одржавања хигијене* да ли је уредно потписана.

На крају сваког мјесеца спремачице су дужне одговорном лицу за хигијену доставити потписан образац ОБ-10-201: *Евиденција одржавања хигијене*, а исти тај образац требовати за наредни мјесец.

4.2 Одржавање хигијене у болесничким собама

Поступак чишћења болесничких соба обухвата прање подних површина, болесничких кревета, ноћних ормарића, брава, прозора, зидова, плафона, гардаробних ормара,

Болница Бијељина	Страна 3 од 6	Издање:	Важи од:	УП-10-035
		4	2023-02-20	

умиваоника, чесми и огледала. Апарат (блатекс) који се налази на сваком одјељењу у просторији нечисто, пере лопате, гуске, пљуваонице, цријева од респиратора, лаворе и бубрежњаке. Чисте гуске, лопате и лавори се одлажу у просторију Нечисто. Прање подова болесничких соба врше спремачице два пута дневно, а по потреби и чешће. Подне површине се чисте цогером, топлом водом, раствором детерџента и дезинфекционог средства (заједно) у складу са упутством произвођача. За чишћење болесничких соба користи се прибор за рад предвиђен за употребу само у тим просторијама. У току пребрисавања подних површина спремачице су дужне у ходницима и на степеништу поставити упозорење „ПАЗИ КЛИЗАВО“ док се површина не осуши. Чишћење болесничких кревета подразумева прање металних дијелова кревета. Врши се по отпуста пацијента, а уколико постоји потреба и у току боравка. Металне дијелове кревета чисте спремачице памучном крпом, топлом водом и детерџентом, а након тога дезинфекционим средством. По извршеној дезинфекцији кревета сестра поставља чисту постељину. У току боравка пацијента промјена постељине врши се зависно од потреба. Столови и сточићи у склопу болесничке наткасне у собама, сервирке чисте свакодневно прије сваког obroка, трулекс крпом, топлом водом и раствором дезинфекционог средства. Након отпуста пацијента спремачица чисти унутрашњу и спољашњу површину наткасне. Дезинфекција брава на одјељењу врши се једном дневно раствором дезинфекционог средства.

Чишћење зидова и плафона се врши пајалицом више пута у току мјесеца зависно од потреба.

Прање прозора у болесничким собама врши се једном мјесечно према распореду који сачињава одговорно лице за хигијену. Пражњење и прање корпи за отпатке врши се два пута дневно, а по потреби и чешће.

Провјетравање просторија врши се 1-3 пута у трајању по неколико минута у току дана. Обавеза спремачица је да у току рада користи гумене рукавице, које мора скинути приликом контакта са чистим радним површинама. За чишћење инфективних просторија користе се средства за рад предвиђена за употребу само у тим просторијама, с циљем спречавања преношења интрахоспиталних инфекција.

4.3 Одржавање хигијене у операционом блоку са централном стерилизацијом

Спремачице чисте операционе сале после сваког оперативног захвата. Чишћење подова од крви и других нечистоћа се врши механички-употребом машина за подове, а кад је посушен под се пребрише цогером одговарајућим раствором дезинфекционог средства у складу са упутством произвођача. Послије завршеног оперативног програма за тај дан, спремачица понови поступак брисања подних површина, и сале се оставе затворене до следећег оперативног захвата. Механичко чишћење операционих столова и осталих уређаја обавља спремачица, а дезинфекцију истог обавља инструментарка. Радне површине и операциони сто се бришу дезинфекционим средством послје сваке операције. Сваки примјећени квар спремачица обавезно пријављује одговорној инструментарки. Поступак чишћења осталих површина, плафона и прозора је исти као у болесничким собама, а зидови се свакодневно перу топлом водом и течним вимом, а након тога обавезно посушују. Сала у том периоду мора бити слободна. Генерално чишћење операционих сала се обавља сваких петнаест дана и тада се перу прозори, зидови, врата и врши дезинфекција истих, а подне површине се рибају машином са четкама. Пражњење канти за смеће, а затим дезинфекцију врши спремачица свакодневно, најмање два пута, а по потреби и чешће. Апарате за анестезију одржавају анестетичари, перу их, чисте и дезинфикују послје сваке операције, Апарати се послје завршеног оперативног програма очисте и дезинфикују, а потом прекривају чистом плахтом и такви оставе припремљени за нову употребу. Остале просторије које припадају операционом блоку (соба за стерилизацију, просторије за пријем беба, соба за љекаре и инструментарке и ходници) се чисте свакодневно према горе описаном поступку чишћења

Болница Бијељина	Страна 4 од 6	Издање:	Важи од:	УП-10-035
		4	2023-02-20	

подова. Генерално чишћење се врши сваких петнаест дана са обавезном дезинфекцијом одговарајућим средством.

4.4 Одржавање хигијене у Служби за анестезијологију, реанимацију и интензивно лијечење

Поступак одржавања хигијене у просторијама интензивне његе је исти као и поступак одржавања хигијене у болесничким собама. За чишћење ових просторија користе се средства предвиђена за употребу само у тим просторијама, с циљем спречавања преношења интрахоспиталних инфекција. Проливена крв и друге тјелесне течности се чисте одвојеним комплетима за чишћење проливане крви (посебна канта и бриско).

Празњење и прање корпи за отпад врши се четири пута у току дана, а по потреби и чешће.

Провјетравање просторија интензивне његе се врши чешће него болесничке собе, бар четири пута, а по потреби и чешће. Чишћење радног стола, терапијских колица и ормарића за лијекове, као и монитора, врши медицинска сестра- техничар једном дневно са средством за дезинфекцију. Одржавање хигијене респиратора врши анестетичар једном дневно раствором дезинфекционог средства предвиђеног за ту намену.

4.5 Одржавање хигијене у поликлиници (амбуланте) и чекаоницама

Поступак одржавања хигијене подних површина, зидова, плафона, прозора и брава је исти као и у болесничким собама. Уколико се приликом прегледа пацијената површине задрљају секретима или екскретима, брисање се врши одмах топлем водом, детерџентом, а потом и раствором дезинфекционог средства.

Брисање лежачева за преглед пацијената се врши топлем водом, детерџентом и раствором дезинфекционог средства два пута у току дана, а по потреби и чешће.

Ормарићи у којима се чувају лијекови перу се са спољне и унутрашње стране топлем водом и детерџентом једном седмично. Спољашњи дио ормарића чисте спремачице, а унутрашњи дио медицинске сестре-техничари. Радне столове бришу медицинске сестре./техничари раствором дезинфекционог средства свакодневно, а по потреби и чешће.

У пријемној амбуланти дјечијег одјељења вага и сто за преглед новорођенчади медицинска сестра-техничар брише раствором дезинфекционог средства и прекрива га чистом пеленом. Поступак се понавља при сваком прегледу новорођенчета.

Брисање подних површина у чекаоницама врши се цогером, топлем водом, детерџентом и раствором дезинфекционог средства два пута дневно а по потреби и чешће, а након радног времена обавезно је механичко чишћење машинама за подове.

Столице у чекаоницама спремачице бришу једном седмично раствором дезинфекционог средства.

4.6 Одржавање хигијене у ургентном блоку

Поступак одржавања хигијене у просторијама ургентног блока је исти као и поступак одржавања хигијене у болесничким собама, поступак одржавања хигијене у операционој сали ургентног блока описан је у подтачки 4.3. За чишћење ових просторија користе се средства предвиђена за употребу само у тим просторијама. То важи и за амбуланте и за операциону салу. Проливена крв и друге тјелесне течности се чисте одвојеним комплетима за чишћење проливане крви (посебна канта и бриско). Празњење и прање корпи за отпад спремачица врши четири пута у току дана, а по потреби и чешће. Чишћење радног стола, терапијских колица и ормарића за лијекове, као и монитора, врши медицинска сестра-техничар једном дневно са средством за дезинфекцију.

Болница Бијељина	Страна 5 од 6	Издање:	Важи од:	УП-10-035
		4	2023-02-20	

4.7 Одржавање хигијене у Служби за радиолошку дијагностику

У Служби за радиолошку дијагностику одржавање хигијене подних површина, прозора, врата и санитарних чворова обавља спремачица тако што, подове брише два пута дневно, а по потреби и више пута у току дана. Тоалети за пацијенте се чисте посебним прибором више пута у току смјене зависно од потребе.

Прозоре и друге стаклене површине спремачица пере једном у мјесец дана средством за чишћење стакла, а дезинфекцију врата и брова свакодневно.

Медицинска сестра-техничар и радиолошки техничар чисте и перу терапијска колица асепсом на крају сваке смјене. Техничари свакодневно бришу апарате (РТГ, ЦТ, МРИ) асепсом, као и касете за снимање средством за дезинфекцију, а после сваког пацијента пребришу сто истим средством. После сваког пацијента аутоматску шприцу (инјектор) медицинска сестра-техничар или радиолошки техничар пере са физиолошким раствором.

4.8 Одржавање хигијене у одјељенском боравку

Одржавање хигијене подних површина обавља спремачица два пута дневно, по потреби и чешће, цогером, топлом водом, раствором детерџента и дезинфекционог средства. Врста дезинфекционог средства се мијења неколико пута у току године ради спречавања појаве резистентних сојева. За чишћење у боравку се користе средства предвиђена за употребу само у тој просторији.

Плочице у боравку се темељно чисте свакодневно топлом водом, детерџентом, а потом и раствором дезинфекционог средства.

Радни столови и висећи елементи у кухињи спремачица пере једном дневно, темељно топлом водом и детерџентом, а затим пребришу дезинфекционим средством.

Одржавање хигијене врата, плафона и прозора обавља спремачица на начин горе описан.

4.9 Одржавање хигијене у инфектолошкој амбуланти

Поступак чишћења инфектолошке амбуланте обухвата прање подних површина, брова, прозора, зидова, плафона, умиваоника, чесми и огледала. Уколико се приликом прегледа пацијената површине запрају секретима или екскретима, брисање се врши одмах топлом водом, детерџентом, а потом и раствором дезинфекционог средства.

Брисање лежачева за преглед пацијената се врши топлом водом, детерџентом и раствором дезинфекционог средства два пута у току дана, а по потреби и чешће.

Брисање подних површина у амбуланти врши се цогером, топлом водом, детерџентом и раствором дезинфекционог средства два пута дневно а по потреби и чешће. Столице у чекаоницама спремачице бришу једном седмично раствором дезинфекционог средства.

4.10 Одржавање хигијене осталих просторија у болничком блоку

4.10.1 Одржавање хигијене просторија запослених

Генерално чишћење просторија запослених, спремачице врше једном недељно. Поступак чишћења подних површина, зидова, плафона и прозора је исти као у болесничким собама. У просторијама гдје постоје теписи и етисони, врши се усисавање. Прање тепиха и етисона врши се једном годишње, а по потреби на 6 мјесеци.

Просторије запослених се провјетравају најмање два пута дневно.

4.10.2 Одржавање санитарних чворова

За чишћење санитарних чворова користе се средства предвиђена за употребу само у тим просторијама. Поступком чишћења су обухваћена купатила и тоалети.

Болница Бијељина	Страна 6 од 6	Издање:	Важи од:	УП-10-035
		4	2023-02-20	

Плочице у купатилима и туш кабинама се перу једном седмично, а каде се темељно чисте више пута у току дана, топлом водом, детерџентом и дезинфекционим средством. Пластичне параване у туш кабинама спремаице бришу свакодневно, а једном седмично их скидају и темељно перу у раствору топле воде и детреџента.

Поступак чишћења тоалета обухвата прање славина, подова, зидних плочица, WC шоља и умиваоника. Славине и умиваоници се перу топлом водом и детерџентом и бришу влажном крпом натопљеном у дезинфекционо средство три пута дневно. Славине се бришу крпом предвиђеном само за ту намјену. Подови се перу три пута дневно (по потреби и чешће), цогером, водом и дезинфекционим средством. WC шоље се дезинфикују више пута дневно. прилози и обрасци.

5. ПРИЛОЗИ И ОБРАСЦИ

5.1 Прилози

- Нема.

5.2 Обрасци

- ОБ-10-008: Требовница.
- ОБ-10-201: Евиденција одржавања хигијене.
- ОБ-10-272 План одржавања хигијене.

6. ЗАПИСИ

Табела 1:

Назив документа	Ознака обрасца	Документ формира	Број примјерака	Рок чувања	Мјесто чувања	Евидентирање
Евиденција одржавања хигијене	ОБ-10-201	Одговорно лице за хигијену	1	2 мјесеца	Архива одговорног лица за хигијену	Не.
Требовница	ОБ-10-008	Главна или одговорна сестра	1	2 мјесеца	Архива одјељења, магационер и Болничка апотека	Не.
План одржавања хигијене	ОБ-10-272	Одговорно лице за хигијену	1	Трајно ажурно	Архива одговорног лица за хигијену	Не.